

Preventivní medicína

Předseda:

Doc. MUDr. Alexandr Martin Čelko, CSc.,
Univerzita Karlova v Praze, 3.LF UK
přednosta
Ústav epidemiologie
100 00 Praha 10, Ruská 87
e-mail: martin.celko@lf3.cuni.cz

Místopředseda:

Prof. MUDr. Miroslav Cikrt, DrSc.
Státní zdravotní ústav
100 42 Praha 10, Šrobárova 48
tel.: 267 082 657
fax: 267 311 236
e-mail: mcikrt@szu.cz

Členové:

Prof. MUDr. Michal Anděl, CSc.
Centrum preventivní medicíny, 3. LF UK
a 2. interní klinika FNKV
100 00 Praha 10, Ruská 87
tel.: 267 102 233
fax: 267 311 812
e-mail: michal.andel@lf3.cuni.cz

Doc. MUDr. Jiří Bajgár, DrSc.
Fakulta vojenského zdravotnictví UO
Katedra toxikologie
500 01 Hradec Králové, Šimkova 878
tel.: 495251507
fax.:495518094
e-mail: bajgar@pmfhk.cz

Prof. MUDr. Vladimír Bencko, DrSc.
Ústav hygieny a epidemiologie 1.LF a VFN
120 00 Praha 2
Studničkova 7,
tel.: 224 968 534
e-mail: Vladimir.Bencko@lf1.cuni.cz

Doc. MUDr. Veronika Benešová, CSc.
Ústav veřejného zdravotnictví a preventivního lékařství
Univerzita Karlova v Praze, 2. lékařská fakulta
150 06 Praha 5-Motol
V Úvalu 84
tel.: / fax: 224 435 941
e-mail: veronika.benesova@lfmotol.cuni.cz

Prof. MUDr. Milena Černá, DrSc.
Centrum preventivního lékařství 3.LF UK
100 00 Praha 10, Ruská 87
tel.: 267 102 204
e-mail: milena.cerna@lf3.cuni.cz

Doc. MUDr. Richard Češka, CSc.
III. interní klinika 1.LF a VFN
128 08 Praha 2
U nemocnice 1,
tel.: 224 962 496, 2961
e-mail: Richard.Ceska@lfl.cuni.cz

Prof. RNDr. Ladislav Feltl, CSc.
Katedra analytické chemie PŘF UK
128 43 Praha 2,
Hlavova 2030/8
tel.: 221 952 433
fax: 224 913 538
e-mail: feltl@natur.cuni.cz

Prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc.
Fakulta vojenského zdravotnictví UO
500 01 Hradec Králové
Třebešská 1575
tel.: 495251519, 495253105
fax.: 495518094
e-mail: fusek@pmfhk.cz

Prof. MUDr. Petr Goetz, CSc.
Ústav biologie a lékařské genetiky 2.LF UK
150 06 Praha 5-Motol
V úvalu 84
tel.: 224 433 500
fax: 224 433 520

e-mail: petr.goetz@lfmotol.cuni.cz

MUDr. Ivan Gut, DrSc.

Státní zdravotní ústav
100 42 Praha 10
Šrobárova 48
tel.: 267 082 765
fax: 267 311 236
e-mail: ivan.gut@ecn.cz

Prof. MUDr. Vladimír Janout, CSc.

Ústav preventivního lékařství LF UP
771 40 Olomouc
Hněvotínská 3
tel.: 585 632 651
e-mail: janout@tunv.upol.cz

Doc. MUDr. Bohumír Kříž, CSc.

Státní zdravotní ústav
100 42 Praha 10
Šrobárova 48
tel.: 267 311 874
fax: 267 082 538
e-mail: bohukriz@mbox.cesnet.cz

Prof. MUDr. Jaroslav Lener, DrSc.

Centrum preventivního lékařství 3.LF UK
100 00 Praha 10
Ruská 87
tel.: 267 102 334

Prof. MUDr. Jiří Patočka, DrSc.

Fakulta vojenského zdravotnictví UO
Katedra toxikologie
tel.: 495 251 515
fax.: 495 518 094
500 01 Hradec Králové
Šimkova 878
e-mail: patocka@pmfhk.cz

Doc. MUDr. Daniela Pelclová, CSc.

Klinika nemocí z povolání 1. LF UK a VFN

120 00 Praha 2
Na Bojišti 1
tel.: 224 964 532; 224 964 630
fax: 224 914 570
e-mail: daniela.pelclova@lf1.cuni.cz

Prof. MUDr. Kamil Provazník, CSc.
Univerzita Karlova v Praze, 3. LF UK
Katedra preventivního lékařství
100 00 Praha 10
Ruská 87
tel: 261 102 334
fax: 267 102 339
e-mail: kamil.provaznik@lf3.cuni.cz

MUDr. Radim Šram, DrSc.
Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i.
142 20 Praha 4-Krč
Videňská 1083
e-mail: sram@biomed.cas.cz

Doc. MUDr. Ivan Šterzl, CSc.
Ústav imunologie a mikrobiologie 1.LF a VFN
121 11 Praha 2
Karlovo nám. 32
tel.: 224 968 459
e-mail: ister@lf1.cuni.cz

Prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc.
1.Ústav lékařské chemie a biochemie 1.LF UK
121 08 Praha 2
Kateřinská 32
tel.: 224 922 027
fax: 296 151 280
e-mail: stipekst@lf1.cuni.cz

PREVENTIVNÍ MEDICÍNA

Charakteristika oboru:

Obor studuje mechanismy interakcí, chemických, fyzikálních a biologických faktorů životního, pracovního prostředí a organismu.

Integruje metodické přístupy především z oblasti toxikologie, molekulární biologie a imunologie. Je teoretickou základnou pro preventivní obory v lékařství, tj. hygienu a epidemiologii.

Požadavky k obhajobě:

- jazyková zkouška: katedry jazyků LF
- státní doktorská zkouška
- publikace: minim. 2 publikace v impaktovaných časopisech
- 1x první autor
- spoluautor na libovolném místě
- absolvování minimálně 2 kurzů

doktorská práce :

O kruhy otázek ke státní doktorské zkoušce:

Analýza a hodnocení rizika

1.
Základní principy hodnocení rizika poškození zdraví
2.
Identifikace nebezpečnosti chemických látek
3.
Látky s prahovým účinkem: hodnocení vztahů dávka-účinek, dávka-odpověď
4.
Látky s bezprahovým účinkem: hodnocení vztahů dávka-účinek, dávka-odpověď
5.
Využití hodnocení zdravotních rizik v ochraně veřejného zdraví
6.
Hodnocení expozice
7.
Biologické monitorování expozice
8.
Analýza zdravotních rizik v životním prostředí
9.
Analýza zdravotních rizik v pracovním prostředí
10.
Analýza zdravotních rizik v potravinách a ve výživě
11.
Význam epidemiologie pro hodnocení zdravotních rizik
12.
Řízení rizika, principy řízení rizika při ochraně veřejného zdraví
13.
Vnímání rizika a komunikace o riziku
14.
Zdroje dat a informací pro hodnocení zdravotních rizik
15.
Charakterizace rizika

Toxikologie

1. Intoxikace organickými rozpouštědly (benzin, toluen, trichlorethylen, perchlorethylen)
2. Toxické poškození jater
3. Intoxikace oxidem uhelnatým
4. Intoxikace etylenglykolem a metylalkoholem
5. Poškození dýchacích cest dráždivými látkami
6. Otravy houbami
7. Olovo a jeho sloučeniny
8. Rtuť a její sloučeniny
9. Kadmium
10. Chemické karcinogeny
11. Toxické látky ve výživě -anorganické kontaminanty (toxické kovy, dusičnany, dusitany)
12. Toxické látky ve výživě -organické kontaminanty (PCB, PCDD, PAU, ftaláty, mykotoxiny)
13. Toxikokinetika látek (vstřebávání, distribuce, biotransformace a vylučování)
14. Testování toxických účinků chemických látek
15. Přípustné limity (principy stanovení, životní prostředí, pracovní prostředí, potraviny, pitná voda)

Prevence hromadně se vyskytujících onemocnění

1. Obesita (etiopatogeneze, diagnostika, léčba, prevence)
2. Tělesná aktivita a nadváha. Redukční programy
3. Vliv pravidelné tělesné aktivity na organismus
4. Výživa v těhotenství
5. Výživa v prevenci nádorových onemocnění
6. Výživa v prevenci aterosklerózy
7. Hlavní principy správné výživy

8. Výživa v prevenci diabetu
9. Protikuřácké programy,
10. Drogová závislost, prevence
11. Tuky, bílkoviny a sacharidy ve výživě
12. Prevence psychického stresu na pracovišti
13. Hladovění, malnutrice, alternativní výživové směry (výhody a rizika)
14. Charakteristiky růstu a vývoje v jednotlivých obdobích života
15. Základní lidské potřeby
16. Prevence geneticky podmíněných onemocnění
17. Pravidelné, zvláštní, mimořádné očkování
18. Základní charakteristiky zátěže organismu (zdravotní důsledky působení nepřiměřené zátěže)

Neinfekční epidemiologie

1. Epidemiologie úrazů
2. Epidemiologie nádorů
3. Epidemiologická surveillance, účel a elementy
4. Interní validita epidemiologické studie
5. Přesnost studie a vliv náhodných chyb
6. Typy epidemiologických studií
7. Epidemiologie a identifikace nebezpečnosti
8. Studie případů a kontrol a kohortová studie
9. Popište rozdíly mezi následujícími charakteristikami rozptyl, směrodatná odchylka, střední chyba průměru a mezikvartilové rozpětí.
10. Kontingenční tabulka a její použití. Způsoby hodnocení?
11. Jak je možno měřit vztah dvou kvantitativních veličin? Popište používaný model.
- 12.

Popište základní kvantitativní míry rizika používané v epidemiologických studiích a interpretaci jejich intervalů spolehlivosti

13.

Epidemiologie kardiovaskulárních onemocnění

14.

Molekulární epidemiologie

Oborová rada

Prof. MUDr. Michal Anděl, CSc.
Doc. MUDr. Jiří Bajgar, DrSc.
Prof. MUDr. Vladimír Bencko, DrSc.
Doc. MUDr. Veronika Benešová, CSc.
Prof. MUDr. Miroslav Cikrt, DrSc.
Prof. MUDr. Milena Černá, DrSc.
Doc. MUDr. Richard Češka, CSc.
Doc. MUDr. Alexandr Martin Čelko, CSc.
Prof. RNDr. Ladislav Feltl, CSc.
Prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc.
Prof. MUDr. Petr Goetz, CSc.
MUDr. Ivan Gut, DrSc.
Prof. MUDr. Vladimír Janout, CSc.
Doc. MUDr. Bohumír Kříž, CSc.
Prof. MUDr. Jaroslav Lener, DrSc.
Doc. MUDr. Jiří Patočka, DrSc.
Doc. MUDr. Daniela Pelclová, CSc.
prof. MUDr. Kamil Provazník, CSc.
MUDr. Radim Šram, DrSc.
Doc. MUDr. Ivan Šterzl, CSc.
Prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc.